

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΑΙΚΑΡ

Ο ΕΝΟΧΟΣ

ΚΕΙΝΟ τό πρού ό Ρομκέτο Σουλιέ δέν μπορούσε νά πάρ στο γραφείο του. Τόν καλοήσαν ός Ένοχο στο Καζουφουδιζίο του Σερζιόνα.

Η γυναίκα του όπόσο θεόφρων καλό νά τόν συμβουλόφρη:

— Μπράβε νά δείξης ένα πιστοποιητικό τού γιατρού σου καί ν' άποφύγης αύτή τή φασαρία.

— Καί γιατί; τή ρώτησε σάν νά παροξενούησε τάχα ό Σουλιέ.

— Ξέρεις ποιά καιά δι έποφύγεις άπό τήν καρδιά σου! τού άπάντησε έκείνη μέ τρυφερότητα. Τί τίς θέλεις τής ζοφής συγκινήσεις; Πήρνανε καλύτερα στο γραφείο σου καί άφρησε ν' άλλοις τά δριμύτια του Καζουφουδιζίου...

— Έλα, δά!... Μήπως είσαι γυναίκα παιδάκι; έκανε ό Σουλιέ. Έπειτα πη ξεχώρισε ότι είχε καθήκον μου νά πάω στο δικαστήριο...

— Δέν έξω καλύτερα ότι σου άφρησε νά κάνης τόν Ένοχο! έπέμεινε ή γυναίκα του.

— Άκουσε νά σοί πω! φώναξε περιφρομένο ό Ρομκέτο Σουλιέ. Έλα πώς θα πάω καί θα πάω! Έσύ νά κάνης τή δουλειά σου... Δέν είσαι γυναίκα!

Κι ό Σουλιέ πέρασε τό πολύ του, φώσεσε τή γυναίκα του καί έφυγε δίχως νά άποχαριστήρη τή γυναίκα του. Έκείνη όμως, άκόμα καί τήν τελευταία στιγμή, τού φώναξε από τό κεφάλιστάκι:

«— Μπαμπάρε, κάνε μου τή ζωή νά πάς στο γραφείο σου... Αποφύγε τής ζοφής συγκινήσεις!...»

Ό Ρομκέτο Σουλιέ όπόσο δέν καταλάβαινε νά τής δώσει καμιά απάντηρη. Μά τί είχε νά φοβήθη; Μπορούσε νά τόν συγκινήρη ένα κοινό έγκλημα, αύτόν που είχε δοκιμάσει τής πιο ζοφής συγκινήσεις στη ζωή του καί είχε καταφέρει νά γίνη από μικροπραχειρηματίας ένας μεγαλέμπορος μεταξοτόν; Είχε άρχισε νά βγάξη τό φουκι του ός παραγγελισόδοχος καί σιγά-σιγά έκανε καί δικέ του επιχειρήσεις καί σιμάρα ήταν καί από τής καλύτερες έμπορικές φήμες του Παρισίου. Ποιά γυναίκα δέν ήξερε τά φημιστά Σουλιέ;

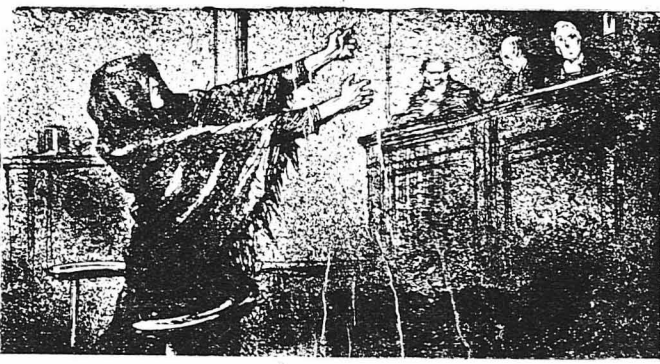
Όσο γιά τήν καρδιά του, έ, βέβαια, ύπερφρε λιγάκι, μά ποιος άνθρωπος σιμάρα είναι τελείως ή γής; Ζούσε τόσο εύτυχισμένος ή τή γυναίκα του!

Ό Σουλιέ έφτασε στο δικαστήριο ζοφός καί εύθυμος, σάν νά είχε ξαναεισέσει. Βρήκε μά καλή θέση στην πρώτη σειρά τόν ένοχόν καί κάθισε μέ μά παράξενη εύχαριστήρη, σάν νά βρισκόταν στο θέατρο. Ήταν ή πρώτη φορά που τόν καλοήσαν στο Καζουφουδιζίο... Κι ένώ ό γραμματέας άρχισε νά διαβάξη μέ μά μονότονη φωνή τό κατηγορητήριο, ό Σουλιέ κίτταξε τό άκουσθήριο, τούς κατηγορούμενους, τούς μάρτυρες, τούς δικαστάς καί τέλος στομάτησε τό βλέμμα του σ' ένα τραπέζι που βρισκόταν εκεί κοντά του, έξω από τά κάγκελλα. Έπάνοι σ' αύτό τό τραπέζι ήταν άραδιασμένα τά πειστήρια του έγκλήματος: "Ένα μαχαίρι, ένα ματωμένο σκουπί, ένα φιατίρο καί ένα ξεσχισμένο καί καταματωμένο σακάκι. Το σακάκι του θύματος..."

Ό Ρομκέτο Σουλιέ άνατόχησε μπροστά σ' αύτό τό άποτρόπαιο θέματα καί τήν ίδια στιγμή γράψε καί κίτταξε τούς δύο δολοφόνους που καθόνταν εκεί. Ο ένας ήθελε νά πείσει, στο έδείο τόν κατηγορούμενον. Ο άλλος θα ήταν μάλα δικαστάς τόνων, ένα παληόταδο που είχε τό πρόσκοπο κρημένο τά χέρια του καί έκόλιγε σκυφτός μέ λυγμούς. Ο άλλος ήταν ένας νέος ός τριάντα χρόνων, ντυμένος μέ μεγάλη κομψότητα, που κίτταζε μέ άπάθεια καί μέ κάτοια περιφρόνηση, ό θεός κανείς, τούς δικαστάς του, τούς διαηγούρους, τούς ένοχούς. Κάποτε-κάποτε μάλιστα χουρμυλάσε μέ ένα σαρκώσιο χουμώλο, σάν νά τούς περιεγέλοσε.

Ό «Μπαμπάρε», όπως τόν έλεγε χαιδευτικά ή γυναίκα του, σκυφτόφρη τότε πόσο είχε άδικο έκείνη, που ήθελε νά τόν κάνη νά χόση αύτό τό περίεργο θέματα! Μά τί είχε λαλούν νά φοβήθη; Τι μπορούσε νά τόν συγκινήρη; Μήπως αύτοι οι δύο δολοφόνου που προκαλούσαν τήν άγανάτηση καί τόν άποτροπασμό του κόσμου;

Έκείνη τή στιγμή όμως μά δυστυχισμένη γυναίκα, τυλιγμένη σ' ένα μαύρο σάλι, παλμό καί ξεθορωσμένο, προχώρησε παραπατώντας σάν μεθυσμένη καί στάθηκε μπροστά στόν πρόεδρο. Ήταν μά μάρτυς...

«Απλώνε τά χέρια της ίκατευτικά γιά νά τή λυθηθούνε...»

Τό πρόσκοπό της ήταν χλωμό καί ελαιώμενο από βαθιές φουφές. Σνά νεύατά της θα ήταν, δίχως άλλο, μά όμορφη γυναίκα, μά τώρα είχε κατακτήρη ένα σαστό όρειο από τής στεφάνεις καί τή μαύρη δυστοχία... Από τήν παλιή όμορφιά της δέν διατηρούσε τίποτε άλλο παρά δύο μεγάλα γυάλια μάτια, μέ μά άσθια καί παιδική έκφραση.

Στήν άόχη άπάντησε μέ υποβόητη φωνή καί ξεσπόντας κώδη τόσο σ' άνακαμψικά στις έρωτήσεις του προέδρου. Έπειτα, πήρε άφροος καί μέ ένα συγκινητικό παροσόν άρχισε νά μιλά γιά τόν γαί της καί νά ζητάη νά τόν λυθηθούν καί μαζί μ' αύτόν καί έκείνη, τή δυστυχισμένη...

— Άν ξερωτε, τούς έλεγε μέ ένα συγκρατημένο κλάμμα στη φωνή, πόσο ήταν φρονός, πόσο ήταν καλός, πόσο μέ αγαπούσε!... Ήμουν άποφύγαν γ' αύτόν καί θα έδινα καί τήν ψυχή μου άκόμα γιά να μη τού λείψη τίποτα... Πίστατε ότι μά ήμερα θα γινότανε ένας τιμος άνθρωπος, ένας κέρκιος... Πώς νά φαντασθώ ότι μά ήμερα θα ξεγυώσε τήν άγάτη μου καί θα έβρισκε μέ έκείνη τόν καζουφουδιζίο που καλύτερ τάχα έπαισε τού... Πώς νά περσώ από τό νόθ μου ότι θα ήθελα μά ήμερα τό παιδί μου ανένοχ, ένας φρονά!...

Ό δολοφόνους μέ τό περιφρονητικό χουμώλο, γρήγορ καί είρηνόφρη τό νεαρό άνθρώπο του:

— Τό κακόκοφο, δέν φοβήθηκε ούτε τή μαυιά του!... Ψυφώσε χηναστικά.

Ξεσίνη όμως τόν άκουσε καί έκανε νά όρμηση άπάντω του φωνάζοντας:

— Άνασθρε! Άνασθρε!... Μά τήν κώτησαν οι άσπιφύλοκες καί ό Πρόεδρος τούς έκανε καί τούς δύο νά σασήσουν μέ μά άπειρήτηρη χειρονομία.

Η τραγική ήμερα γράσε τότε τούς τούς ένοχούς καί μέ βραχνή φωνή έξακαλόφρησε τό πρόσκοπό της:

— Ξέρετε γιατί βρισκεται σιμάρα έδώ πέρα τό παιδί μου;... Γιατί τού έλεγατε ό πατέρας!... Ένας πατέρας που θα τό πρόθεσε, θα τό παρακαλούησε καί δέν θα τό άφριε νά κώση συντομία μέ τούς κωμικούς φίλους του... Έπειτα ή γυναίκα δέν μπορούσε νά δώκοιμα τίποτε άλλο στά παιδιά μας παρά τό γάλα μου καί τή στιγμή μου... Δέν ξερωιμα νά τούς τρέξοιμα τά δοντα...

Άν είχε πότερα, θα ήταν σιμάρα άλλο άνθρωπος... Μά ποιος φταίει γ' αύτό; Μήπως φταίει έκείνη; Έγώ είμαι ίσοσ ή ατία τής συμφοράς του... Καί, έγώ ή ό πατέρας του που δέν τόν γνώρισε ποτέ!... Μά δέν ένα κορίτσι είναι δεκαεπτά χρόνων, μήπως ξέρει τή κωνία...

Ένα αναξήτικο βράδι, τήν ώρα που σκούσε από τό κατάστημα, βρέσει κάποιον νά τό παύνη από πίσω, νά τού λέη ένα γλυκό λόγο, νά τό ξεγγυλιέ μέ χιλίες-δύο ήποσχέσεις... Μά τού προσφέρη λίγους μενεζέδες καί νά τού ζητά, ένα ραντεβού! Η ζωή τότε τού φάνεται πό άπομνηρη, ή καρδιά του ξεγγυλιέται από άγάτη, γυλιέται ξεθουλωσά καί σιγά-σιγά ξεχνιέται σάν μεθυσμένο στην άγκαλιά του αγαπημένου τής...

Κι όταν ξοφει ή καταστροφή καί βραθεί μέ ένα παιδί στά χέρια, τότε χάνονται όλα από μπροστά της, καί ό έρωτας καί ό πατέρας τού παιδιού της!

Μά τέτοια ήταν καί ή δική μου ή ιστορία... Από τόν πατέρα του παιδιού μου δέν ξέρω τίποτ' άλλο παρά μονάχο τό μικρό του όνομα... Τόν λέγαμε Ρομκέτο, μά έγώ τόν φομάρη πάντα χαιδευτικά «Μπαμπάρε» καί τόν αγαπούσα μέ όλη τή δύναμη της ψυχής μου... Ήταν τότε παραγγυλισόδοχος... Μά ποιος ξέρει άν δέν γίνικε πλούσιος καί ούτε μέ θρημάτια πού ήμένα, που δουλειού όλη τήν ήμερα γιά νά βγάλω ένα κομμάτι ψωμί καί νά θέρω το παιδί μου... Ποιος φταίει λοιπόν; Ποιος καί δέν μπορούσε νά πώρη τήν άγάτη μου, μέσα στοίς δροούες; Ποιος είκοσ ό ένοχος; Θεέ μου! Μά δέν ύπάρχει λοιπόν δικαιοσύνη σ' αύτόν τόν κόσμο!

Από τά μάτια της δυστυχισμένης μητέρας έτρεχαν χοντρά δάκρυα. Μά νεκρική σιγή έδούρανε άβάσταχτα μέσα στην άθουσα.

Άνάφισα στους ένοχούς τότε άκούστηκε κάποιος νά ψιθυρίη κάτι ανημένα καί άσπαλάτητα λόγια καί έπειτα όλος ό κόσμος είδε τόν Ρομκέτο Σουλιέ νά φέρη τά χέρια του στο κούλλο του, σάν νά τόν έσφιγγε καί δέν μπορούσε νά πώρη τήν άνάστα του. Μά κανείς δέν πρόφρασε νά τόν ρωτήρη τί είχε πάθει, γιατί τήν ίδια στιγμή, μέ ένα βροχικό ούλόρωμα, σκουφισμένη βαρεία μπροστά στα πόδια τόν ένοχόν που ήσαν διάλα του... Είχε πεθάνει έξαγα από συγκινήση τής καρδιάς, δίχως νά μάθη κανείς ποτέ ότι αύτός ήταν ό ένοχος.